

Kumla kommun

Trygghetsplan för Norrgårdens förskola

Likabehandlingsplan och plan mot kränkande behandling 2018-2019

Förvaltning för livslångt lärande

1. Vår vision:

På vår förskola ska alla barn känna sig trygga och bli respekterade för det dem är oavsett kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. På Norrgårdens förskola ska inget barn bli diskriminerat, trakasserat eller utsatt för kränkande behandling.

Alla barn och vuxna har rätt att bli accepterade som de är. Alla människor, stora som små, har rätt att vara olika på lika villkor.

2. Vad säger lagen om förbud mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling?

Från och med 2009 gäller lagen om förbud mot diskriminering och trakasserier i förskolan (SFS 2008:567). Dessutom gäller skollagen om aktiva åtgärder mot kränkande behandling (2010:800, 6 kap.). Det här innebär att förskolan ska arbeta främjande, förebyggande och åtgärdande mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

2.1. Vad är diskriminering, trakasserier och kränkande behandling?

Diskriminering sker när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och när det har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna som är:

- Kön
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionshinder
- Sexuell läggning
- Könsöverskridande identitet eller uttryck
- Ålder

2.2. Diskriminering delas in i områdena:

- **Direkt diskriminering:** när det finns en regel eller en rutin som missgynnar en person med utgångspunkt i någon av de sju diskrimineringsgrunderna.
- **Indirekt diskriminering:** när det finns en regel eller en rutin som verkar neutral men som missgynnar en person med utgångspunkt i någon av de sju diskrimineringsgrunderna.
- **Bristande tillgänglighet:** när en person med funktionsnedsättning missgynnas genom att verksamheten inte vidtar skäligen åtgärder för att skapa tillgänglighet.
- **Instruktion att diskriminera:** Instruktion att diskriminera är när någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning, till exempel en anställd, att diskriminera någon annan.
- **Trakasserier** är uppträdanden som kränker en persons värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Trakasserier kan också vara av sexuell natur, de kallas då sexuella trakasserier.

2.3. Kränkande behandling

Kränkande behandling är uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som **inte** har något samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

3. Delaktighet i arbetet med trygghetsplanen

3.1. Barnens delaktighet

Vi uppmuntrar barnen till att reagera på händelser som inte upplevs som okej. Barnen får möjlighet att vara delaktiga i att ta fram trivselregler på förskolan. Vi ska diskutera med barnen i vardagen om socialt samspel och hur vi är mot varandra. Barnens deltagande möjliggörs utifrån förutsättningar och mognad i det dagliga trygghetsarbetet.

3.2. Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavarna ges möjlighet att påverka verksamheten genom daglig insyn, kommunikation och deltagande i utvärdering av verksamheten. Vi använder verktyget InfoMentor där vi delger verksamhetens pedagogiska aktiviteter med barnen.

3.3. Personalens delaktighet

Alla pedagoger ska känna till och vara delaktiga i arbetet kring den reviderade trygghetsplanen. Trygghetsplanen såsom förskolans förebyggande- och främjande trygghetsarbete är en del av det systematiska kvalitetsarbetet och utvärderas årligen av förskolechef och medarbetare.

3.4. Information om planen och dess innehåll

Barn och vårdnadshavare ska vara delaktiga i arbetet med trygghetsplanen. Det sker bland annat genom kartläggningen (se nedan).

Förskolan ska också informera barn och vårdnadshavare om vad planen innebär. Den ska finnas tillgänglig att ta del av.

Information om trygghetsplanen på Norrgården:

För vem? När?	Hur?	Ansvar för information
För vårdnadshavare- Föräldramöte Ht 2018	<ul style="list-style-type: none"> Muntligt Planen finns i avdelningarnas hallar. 	Pedagogerna
Inskolningssamtal för nya vårdnadshavare Ht 2018/Vt 2019	<ul style="list-style-type: none"> Muntlig information och information om hemsidan. 	Ansvarig pedagog
Hemsidan Ht 2018	<ul style="list-style-type: none"> Internet 	Förskolechef
För barnen- Samlingstillfällen Ht 2018	<ul style="list-style-type: none"> Muntligt Planen finns i avdelningarnas hallar. 	Alla pedagoger

4. Främjande insatser

För att vara framgångsrika i det främjande trygghetsarbetet är det bra om alla som arbetar i förskolan förstår och blir positivt utmanade under arbetets gång.

Det rör förskolans hela arbete, från sättet att organisera och genomföra undervisning/aktiviteter till sättet att tala och handla under hela förskoledagen. Arbetet sker varje dag, under hela verksamheten. Det visar sig både i det som görs och sägs och i det som inte görs och inte sägs. Förskolans personal har makten och det yttersta ansvaret för att skapa en trygg och tillitsfull arbetsmiljö.

Det främjande arbetet är en viktig del av förskolans värdegrundsarbete. Det främjande arbetet utgör grunden för arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. Ett framgångsrikt främjande trygghetsarbete verkar i sig också förebyggande.

4.1. Pedagogernas förhållningssätt

En stor betydelse i det främjande trygghetsarbetet är personalens förhållningssätt.

Personalen på Norrgården är medvetna över hur vi talar och förhåller oss till alla som befinner sig i verksamheten. Dessa handlingar omfattar samtliga diskrimineringsgrunder.

Verksamheten ska arbeta systematiskt för att upptäcka eventuell diskriminering, trakasserier och kränkningar.

4.2. Förskolemiljö och material

Förskolemiljön är föränderlig, vi ser ständigt över denna. När vi köper in leksaker till förskolan utgår vi från ett normkreativt perspektiv. Vi gör medvetna val när vi hänger upp bilder på väggarna, det finns av förebilder gällande kön, ålder, etnicitet, hudfärg, funktionalitet, kärlek, familjebilder och religion. Litteraturen som erbjuds på förskolan speglas även i mångfald.

4.3. Förankring hos barnen

Arbetet utgår ifrån förskolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en miljö där alla barn känner sig trygga och utvecklas.

Främjande handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån förskolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en miljö där alla barn känner sig trygga och utvecklas.

Arbetet med att främja lika rättigheter och möjligheter riktar sig till alla barn och ska genomföras utan att det föranleds av något särskilt problem. Det främjande arbetet är en av verksamhetens fortgående uppgifter och bör därför bedrivas på ett kontinuerligt, systematiskt och målinriktat sätt.

4.4 Aktivitetsplan

Diskrimineringsgrund	Aktivitet/arbetsätt
<p>Kön</p> <p>Könsidentitet eller könsuttryck</p> <p>Sexuell läggning</p>	<ul style="list-style-type: none"> • I miljön aktivt utmana stereotypa könsroller. • Inventera befintligt material och uppdatera ped. material som sånger, litteratur, sagor, drama m.m. • Inventera facklitteratur-komplettera vid behov • Inventera barnlitteratur-komplettera vid behov • Samtala om likheter och olikheter, ifrågasätta.
<p>Etnisk tillhörighet</p> <p>Religion eller annan trosuppfattning</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Genom förskolans värdegrund, ge barnen ett öppet synsätt vad gäller likheter och olikheter i världen via medier, sånger, samlingar, egna erfarenheter m.m. • Uppdatera material • I samlingar och genom teater och litteratur belysa levnadsvillkor och traditioner i andra kulturer. • Internationella maträtter. • Uppmärksamma barnen på vad barnkonventionen är och hur vi på förskolan förhåller oss till den. Undervisa barnen i barnens rättigheter.
<p>Funktionsnedsättning (fysiska eller psykiska)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vi inventerar, är flexibla och anpassar den fysiska och den psykiska miljön i hela verksamheten för att tillgodose de befintliga behoven. <ul style="list-style-type: none"> - Genom att dela gruppen med barn för att underlätta för barn med kognitiva svårigheter. - Delar upp grupperna i mindre grupper för att skapa lugnare arbetsmiljö för barn och vuxna. - Vi upprättar handlingsplaner för barn i behov av särskilt stöd. Kortsiktigt och långsiktigt.
<p>Ålder</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Vi anpassar aktiviteter till barnen utifrån förutsättningar och behov, inte utifrån ålder. • Vi anpassar lärmiljön och material på ett sätt som passar alla barn oavsett ålder. • Arbeta åldersheterogent

<p>Klass</p> <p>(Detta är inte en definition av diskriminering enligt lagen)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Arbeta normkreativt – bland annat ifrågasätta barnens sätt att värdera exempelvis olika legobitar eller andra materiella ting. • Belysa att alla är unika och lika mycket värda oavsett bakgrund. • Vi bemöter barnen utifrån deras egenskaper, inte efter utseende, kläder eller tillhörigheter.
--	---

5. Kartläggning

För att kunna identifiera risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i verksamheten utvärderar personalen tryggheten kontinuerligt. Detta sker såväl i det dagliga arbetet som vid varje avdelningsplaneringstillfälle då vi analyserar och diskuterar vi utifrån: Hur är klimatet i gruppen? Diskussioner förs även på individnivå, hur vi upplever att varje barn mår. Eventuella problem- och riskområden som identifieras ligger till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Kartläggningen omfattar inte bara förekomsten av trakasserier och kränkande behandling utan även en översyn av den egna organisationen på såväl individ-, grupp- och verksamhetsnivå. Rutiner och regler ses därför över för att minimera risken för att det uppstår strukturer som bidrar till diskriminering.

6. Förebyggande åtgärder

Syftet med det förebyggande arbetet är att avvärja risker för diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Som grund för arbetet ligger regelbundna kartläggningar av de risker för sådant som finns i den egna verksamheten. Målet är att genomföra förebyggande insatser med utgångspunkt i den egna verksamhetens identifierade styrkor och svagheter. Det förebyggande arbetet är en del av förskolans systematiska kvalitetsarbete och ska involvera alla.

Arbetet med aktiva åtgärder omfattar i korthet att inom verksamheten:

- arbeta fortlöpande i fyra steg (undersöka, analysera, åtgärda, samt följa upp och utvärdera).
- ta fram, följa upp och utvärdera riktlinjer och rutiner för att förhindra trakasserier och sexuella trakasserier.
- dokumentera alla delar av det fortlöpande arbetet.

6.1. Åtgärdsplan

Det åtgärdande arbetet ska påbörjas omedelbart när det framkommit signaler om att ett barn känner sig diskriminerad, trakasserad eller kränkt. Detta innebär att verksamheten ska vidta åtgärder som dokumenteras och utvärderas för att förhindra att kränkningarna upprepas.

7. Analys

Har utvärderingen av fjolårets plan resulterat i nya mål och åtgärder för det förebyggande arbetet? Glöm i så fall inte att ta upp dem i den aktuella planen.

8. Rutiner vid utredning

8.1. Policy

På Norrgårdens förskola råder nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling.

8.2. Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

- Personalen håller god uppsikt över alla platser där barn leker inom- och utomhus.
- Personalen lyfter upp det de sett eller hört i arbetslaget och diskuterar olika lösningar.
- Vid konflikter lyssnar personalen alltid på vad barnen berättar och vägleder/hjälper till att lösa konflikten.

8.3. Vid misstanke gällande diskriminering, trakasserier och kränkningar

Vid misstanke gällande diskriminering, trakasserier och kränkningar påbörjas en utredning skyndsamt enligt följande rutiner: Förskolechef ska informeras och allt ska dokumenteras. Förskolechef anmäler misstanken om kränkning till huvudman. Vid misstanke gällande en pedagog ansvarar förskolechefen eller någon utomstående för hela utredningen.

Åtgärd	När ska det vara klart?	Ansvarig
1. Pedagog informerar förskolechef som anmäler misstanke om kränkning till huvudman	Snarast	Arbetslaget och förskolechef
2. Samtal sker med både den utsatte och den som utsatts för att kartlägga vad som hänt och för att få eventuella kränkningar att upphöra. Hänsyn tas till de berördas ålder. Samtal sker även med berörda vårdnadshavare.	Snarast	Den pedagog som har upptäckt/fått information om händelsen.
3. Hela arbetslaget kartlägger nuläget på avdelningen, detta bör ske på individ-, grupp- och organisationsnivå.	Snarast	Arbetslaget
4. Vid de tillfällen som kartläggningen visar att diskriminering, trakasserier eller kränkningar har skett: Samtal och beslut i arbetslaget om vilka åtgärder som krävs på individ-, grupp- och organisationsnivå. Vårdnadshavarna informeras gällande åtgärderna.	Snarast	Arbetslaget
5. Uppföljning av åtgärderna genom ny kartläggning.	Inom två månader	Arbetslaget

9. Barns och vårdnadshavares rätt till stöd

Om du som förälder känner dig orolig för något eller om ditt barn känner sig utsatt på något sätt, kontakta alltid personal på förskolan eller förskolechefen.

I vår verksamhet kan barn och deras vårdnadshavare som vill ha stöd vända sig till:

Avdelning: Sunnanäng	Tel.nr: 019-58 84 14
Avdelning: Lönneberga	Tel.nr: 019-58 69 86
Avdelning: Bullerbyn	Tel.nr: 019-58 83 96
Avdelning: Katthult	Tel.nr: 019-58 84 24
Avdelning: Junibacken	Tel.nr: 019-58 83 97
Avdelning: Ryttargården	Tel.nr: 019-58 84 43
Avdelning: Sörgården	Tel.nr: 019-58 84 27
Förskolechef: Marie Edquist	Tel.nr: 019-58 80 26
Verksamhetschef: Cathrine Hansson-Sonnerstedt	Tel.nr: 019-58 82 00
Barn och utbildningschef: Ann-Sofie Vennerstrand	Tel.nr: 019-58 83 00